

Ffyrdd eraill o gyfathrebu â ni

Os oes angen braille, Iaith Arwyddion Prydain, dolen glyw, cyfieithiadau, print bras, Hawdd i'w Ddarllen, sain neu rywbeth arall arnoch, cysylltwch â ni ar **0800 731 0297**.

Os ydych yn defnyddio Relay UK, deialwch 18001 ac yna ein rhif ffôn.

Mae Lwfans Gofalwr yn fudd-dal i bobl sy'n darparu gofal rheolaidd a sylweddol i berson anabl am o leiaf 35 awr yr wythnos, ac yn bodloni meini prawf cymhwysedd penodol.

Y ffordd gyflymaf a hawsaf o hawlio Lwfans Gofalwr yw ar-lein. Gwiriwch a allwch chi gael Lwfans Gofalwr a gwnewch gais yn www.gov.uk/lwfans-gofalwr

Os ydych yn byw yn yr Alban mae angen i chi hawlio Taliad Cymorth i Ofalwyr. Am fwy o wybodaeth am

Taliad Cymorth i Ofalwyr, ewch i www.mygov.scot/benefits

Am y ffurflen hon

- defnyddiwch y ffurflen hon i wneud cais am Lwfans Gofalwr
- gwiriwch a allwch gael Lwfans Gofalwr trwy ddefnyddio'r rhestr wirio yn y llyfryn nodiadau. Os na allwch gael Lwfans Gofalwr, ewch i www.gov.uk/browse/benefits i weld pa help arall gallech ei gael
- mae'n rhaid i chi, y gofalwr, gwblhau'r ffurflen ac nid y person rydych yn gofalu amdano
- cwblhewch y ffurflen hon yn ofalus. Os ydych yn cwblhau'r ffurflen trwy ddefnyddio beiro, defnyddiwch **inc du** a PHRIFLYTHRENNAU
- atebwch bob cwestiwn ac anfonwch yr holl dogfennau rydym yn gofyn amdanynt
- cysylltwch â ni os na allwch lenwi'r ffurflen hon neu anfon y dogfennau y gwnaethom ofyn amdanynt, oherwydd gallai hyn oedi eich cais

Fel rheol, gallwch ddisgwyl i ni gysylltu â chi o fewn 6 wythnos. Gall hyn newid ar adegau prysur o'r flwyddyn.

Cofiwch

Os yw rhywun arall hefyd yn gofalu am yr un person â chi, dim ond un ohonoch all hawlio budd-dal gofalwr. Gallai hyn fod yn Lwfans Gofalwr, Taliad Cymorth Gofalwyr neu i'r sawl sy'n cael Credyd Cynhwysol, swm ychwanegol am ofalu am rywun.

Os yw'r ddau ohonoch yn cwrdd â'r meini prawf, mae'n rhaid i chi geisio penderfynu rhyngddoch pwy fydd yn ei hawlio. Os na allwch benderfynu pwy ddylai hyn fod, bydd yr Adran Gwaith a Phensiynau yn gwneud y penderfyniad.

Pan fyddwch yn cael Lwfans Gofalwr, bydd y person rydych yn gofalu amdano fel arfer yn rhoi'r gorau i gael:

- premiwm anabledd difrifol a delir gyda'u budd-daliadau
- swm ychwanegol ar gyfer anabledd difrifol a delir gyda Chredyd Pensiwn

Efallai y byddant hefyd yn rhoi'r gorau i ostwng y Dreth Gyngor.

Byddwn yn gwirio cofnod y person rydych yn darparu gofal iddynt cyn gwneud penderfyniad ar eich cais.

Chi - y gofalwr

01 Enw cyntaf

02 Cyfenw

03 Rhif Yswiriant Gwladol

04 Rhif ffôn y gallwn gysylltu â chi

Os byddwch yn rhoi eich rhif ffôn symudol i ni, gallwn gysylltu â chi drwy neges destun.

Eich Lwfans Gofalwr

Mae mwy o wybodaeth am sut mae Lwfans Gofalwr yn effeithio ar fudd-daliadau eraill yn y llyfryn nodiadau ac yn www.gov.uk/lwfans-gofalwr

A yw'n bosibl ôl-ddyddio eich cais i ddyddiad cdechrau budd-dal cymwys y person anabl. Rhaid gwneud hyn o fewn 3 mis i ddyddiad eu penderfyniad, a rhaid eich bod wedi darparu gofal am o leiaf 35 awr yr wythnos.

05 O ba dyddiad ydych chi am i'ch Lwfans Gofalwr ddechrau?

Gwnewch nodyn o'r dyddiad hwn.
Byddwn yn gofyn i chi amdano eto yn ddiweddarach.

Mwy amdano chi – y gofalwr

06 Eich dyddiad geni

DD/MM/BBBB

07 Beth yw eich statws priodasol neu bartneriaeth sifil?

Sengl

Priod neu bartner sifil

Byw gyda phartner

Wedi gwahanu

Wedi ysgaru neu bartneriaeth sifil wedi'i diddymu

Gweddwn neu'n bartner sifil sydd wedi goroesi

08 Eich cyfeiriad

Cod post

09 A ydych yn gallu siarad â ni'n Gymraeg neu'n Saesneg?

Na

Dywedwch wrthym yr iaith y dylem ei defnyddio wrth siarad â chi.

Ydw

10 Beth yw eich cenedligrwydd?

Er enghraifft, Prydeinig. Os oes gennych basbort cyfredol, rhowch eich cenedligrwydd fel y dangosir ar eich pasbort.

11 Pa wlad ydych yn byw ynddi fel arfer?

12 Pa wlad ydych yn byw ynddi nawr?

13 Os ydych yn wladolyn y Swistir neu'r Ardal Economaidd Ewropeaidd (EEA) a oeddech yn byw yn y Deyrnas Unedig (DU) cyn 1 Ionawr 2021?

Am restr o wledydd yr AEE, gweler y llyfryn nodiadau.

Na

Oeddwn

14 A ydych wedi byw ym Mhrydain Fawr drwy gydol y tair blynedd cyn y dyddiad yr ydych yn hawlio ohono?

Prydain Fawr yw Cymru Lloegr a'r Alban. Os ydych yn byw yn yr Alban mae angen i chi wneud cais Taliad Cymorth i Ofalwyr nid y Lwfans Gofalwr. Am fwy o wybodaeth am Daliad Cymorth i Ofalwyr, os gwelwch yn dda ewch i www.mygov.scot/benefits

Na

Ydw **Ewch i gwestiwn 16**

15 Os Na, dywedwch wrthym am unrhyw wledydd rydych wedi byw ynddynt neu wedi ymweld â nhw yn ystod y 3 blynedd cyn y dyddiad rydych yn gwneud cais. Os cawsoch fwy na 3 ymweliad tramor, dywedwch wrthym amdanynt yn 'Mwy o Wybodaeth' ar gwestiwn 122.

Cyfnod 1

Pa wlad wnaethoch fyw ynddi neu wedi ymweld?

Pryd aethoch yno?

Pryd ddychweloch i Brydain Fawr?

Ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Na

Ydw

Ar ba ddyddiad ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Pa reswm oedd gennych am fod yno?

Er enghraifft, yn byw yno, am wyliau, gwaith.

Oedd y person rydych yn gofalu amdano gyda chi?

Na

Oedd

Cyfnod 2

Pa wlad wnaethoch fyw ynddi neu wedi ymweld?

Pryd aethoch yno?

Pryd ddychweloch i Brydain Fawr?
DD/MM/BBBB

Ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Na

Ydw

Ar ba ddyddiad ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Pa reswm oedd gennych am fod yno?
Er enghraifft, yn byw yno, am wyliau, gwaith.

Oedd y person rydych yn gofalu amdano gyda chi?

Na

Oedd

Cyfnod 3

Pa wlad wnaethoch fyw ynddi neu wedi ymweld?

Pryd aethoch yno?

Pryd ddychweloch i Brydain Fawr?

Ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Na

Ydw

Ar ba ddyddiad ydych chi'n bwriadu dychwelyd i'r wlad honno?

Pa reswm oedd gennych am fod yno?
Er enghraifft, yn byw yno, am wyliau, gwaith.

Oedd y person rydych yn gofalu amdano gyda chi?

Na

Oedd

16 Ydych chi, neu aelod o'ch teulu, yn cael unrhyw fudd-daliadau neu bensiynau o wlad arall oni bai am Brydain Fawr?

Mae teulu yn golygu eich priod neu bartner sifil a phlant ac oedolion dibynnol.

Na

Ydw

17 Ydych chi, neu aelod o'ch teulu, wedi gwneud cais am unrhyw fudd-dal neu bensiwn sydd heb gael ei benderfynu eto gan wlad arall oni bai am Brydain Fawr?

Na

Do

18 Ydych chi, neu aelod o'ch teulu, yn gweithio neu'n talu yswiriant i wlad o'r AEE neu'r Swistir?

Am restr o wledydd yr AEE, gweler y llyfryn nodiadau.

Na

Do

20 Eu henw cyntaf

21 Eu cyfenw

22 Eu rhif Yswiriant Gwladol

23 Eu dyddiad geni

DD/MM/BBBB

24 Eu cenedligrwydd

25 Ydych chi wedi gwahanu o'ch partner ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Na

Do

Pryd gwnaethoch wahanu?

Mae'n rhaid i chi roi gwybod am newidadau mewn amgylchiadau ar unwaith. Gweler nodiadau am ragor o wybodaeth.

Eich partner

Dywedwch wrthym am eich partner, os oes gennych un.

Mae partner yn golygu:

- person rydych yn byw gyda nhw sy'n âwr, gwraig neu bartner sifil i chi, neu
- person rydych yn byw gyda nhw fel petaech yn gwpl priod.

19 Ydych chi wedi byw gyda phartner ar unrhyw amser ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Rydym yn edrych ar unrhyw arian y mae eich partner yn ei gael o fudd-daliadau pan fyddwn yn cyfrifo a allwch gael Lwfans Gofalwr.

Na **Ewch i 'y person rydych yn gofalu amdano'**

Ydw

Y person rydych yn gofalu amdano

Cofiwch

Mae'n rhaid i chi ddweud wrth y person rydych yn darparu gofal amdano eich bod yn gwneud cais am Lwfans Gofalwr. Dylech esbonio hyn oherwydd eich bod yn gofalu amdanynt. Os oes ganddynt gynrychiolydd cyfreithiol, rhaid i chi roi gwybod iddynt cyn i chi wneud cais.

Mae mwy o wybodaeth am sut y mae Lwfans Gofalwr yn effeithio ar fudd-daliadau eraill yn y nodiadau ac yn www.gov.uk/lwfans-gofalwr

26 Eu henw cyntaf

27 Eu cyfenw

28 Eu rhif Yswiriant Gwladol

Os ydynt o dan 16 oed, dylech nodi rhif cyfeirnod Lwfans Byw i'r Anabl neu rif cyfeirnod plant.

Os na fyddwch yn dweud y rhif hwn wrthym, gallai ohirio'ch cais.

29 Eu dyddiad geni

DD/MM/BBBB

30 Eu cyferiad, os yw'n wahanol i'ch un chi

Nid oes yn rhaid i chi fod yn byw yn yr un cyfeiriad â'r person rydych yn gofalu amdano.

Cod post

31 Beth yw eich perthynas â chi?

32 Ydynt yn cael Taliad Annibyniaeth y Lluoedd Arfog?

Na

Ydynt

33 Ydy'r person rydych yn gofalu amdano yn cael budd-dal anabledd o wlad yn yr AEE neu'r Swistir?

Na **Ewch i gwestiwn 34**

Ydynt

Beth yw enw'r budd-dal?

Pa wlad sy'n talu'r budd-dal?

Anfonwch hysbysiad diweddar am y dyfarniad budd-dal hwn os oes gennych un.

34 Oes person arall yn cael Taliad Cymorth Gofalwyr neu swm ychwanegol o Gredyd Cynhwysol am ofalu amdanynt?

Mae mwy o wybodaeth am beth sy'n digwydd os oes dau ofalwr yn y llyfryn nodiadau.

Na **Ewch i gwestiwn 35**

Oes

Dywedwch wrthym am y person sy'n cael Taliad Cynhaliath Gofalwyr neu swm ychwanegol o Gredyd Cynhwysol. Dywedwch wrthym eu henw, cyfeiriad, dyddiad geni a'i rhif yswiriant gwladol, os gallwch.

Eu henw

Eu cyfeiriad

Cod post

Eu rhif Yswiriant Gwladol

Eu dyddiad geni
DD/MM/BBBB

35 Ydych chi wedi treulio 35 awr neu fwy yr wythnos yn gofalu am y person hwn ers y dyddiad rydych am wneud cais?

Gall hyn fod yn unrhyw ofal rydych cyn ei roi yn bersonol. Mae hyn yn cynnwys goruchwyliaeth yn ogystal â helpu gyda phethau fel ymolchi, coginio, tasgau cartref, siopa, teithio, mynychu apwyntiadau, paratoi i'r person anabl ddod i aros gyda chi neu glirio ar ôl yr ymweliad.

Na

Do

36 Oeddech yn gofalu am y person hwn am 35 awr neu fwy yr wythnos ers y dyddiad rydych am wneud cais?

Na Ewch i gwestiwn 38

Oeddwn

Pryd gwnaethoch ddechrau gofalu amdanynt?

37 Os oeddech yn gofalu am y person hwn cyn y dyddiad rydych am wneud cais, a oes unrhyw adegau pan nad oeddech yn gallu gofalu am y person hwn yn ystod y 26 wythnos cyn y dyddiad rydych am wneud cais?

Hwn yw pan rydych yn treulio llai na 35 awr yr wythnos yn gofalu am y person. Er enghraifft:

- roeddent yng ngofal seibiant, yn yr ysbyty neu ar wyliau hebddoch
- roeddech yn yr ysbyty neu ar wyliau hebddynt.

Na

Oes

Dywedwch wrthym am hyn ar y **3 tudalen** nesaf. Gallech gael Lwfans Gofalwr am y cyfnodau hyn o hyd. Os oedd ganddynt fwy na 3 chyfnod yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant, dywedwch wrthym am hyn yn **'Mwy o wybodaeth' yng nghwestiwn 122.**

38 Ydy'r person rydych yn gofalu amdano wedi bod yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant am o leiaf wythnos ers y dyddiad rydych am wneud cais a'r 26 wythnos cyn y dyddiad hwn?

Na Os ydych chi wedi ateb 'Na' i gwestiwn 36 a chwestiwn 38, ewch i gwestiwn 51.

Ydy

Dywedwch wrthym am hyn. Os oedd ganddynt fwy na 3 chyfnod yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant, dywedwch wrthym am hyn **Mwy o wybodaeth ar gwestiwn 122.**

Cyfnod 1

39 A oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

40 Pryd oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

41 Tra oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant, a wnaethoch barhau i ofalu am 35 awr yr wythnos?

Na

Do

42 Os oeddent mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddent yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol meddygol yn ystod yr amser hwn?

Na

Oeddent

Cyfnod 2

43 A oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

44 Pryd oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

45 Tra oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant, a wnaethoch barhau i ofalu am 35 awr yr wythnos?

Na

Do

46 Os oeddent mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddent yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol meddygol yn ystod yr amser hwn?

Na

Oeddent

Cyfnod 3

47 A oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

48 Pryd oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

49 Tra oeddent yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant, a wnaethoch barhau i ofalu am 35 awr yr wythnos?

Na

Do

50 Os oeddent mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddent yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol meddygol yn ystod yr amser hwn?

Na

Oeddent

51 Ydych chi wedi bod yn yr ysbyty neu gartref gofal neu ofal seibiant am o leiaf wythnos ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau ac yn y 26 wythnos cyn y dyddiad hwn?

Na Ewch i gwestiwn 61

Ydw

Dywedwch wrthym am hyn . Os oedd gennych fwy na 3 chyfnod yn yr ysbyty, cartref gofal neu ofal seibiant dywedwch wrthym am hyn yn **'Mwy o wybodaeth'** ar gwestiwn 122.

Cyfnod 1

52 A oeddech yn yr ysbyty neu gartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

53 Pryd oeddech yn yr ysbyty, gartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

54 Os oeddech mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddech yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol yn ystod y cyfnod hwn?

Na

Oeddwn

Cyfnod 2

55 A oeddech yn yr ysbyty neu gartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

56 Pryd oeddech yn yr ysbyty, gartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

57 Os oeddech mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddech yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol yn ystod y cyfnod hwn?

Na

Oeddwn

Cyfnod 3

58 A oeddech yn yr ysbyty neu gartref gofal neu ofal seibiant?

ysbyty

cartref gofal neu ofal seibiant

59 Pryd oeddech yn yr ysbyty, gartref gofal neu ofal seibiant?

O

I

60 Os oeddech mewn cartref gofal neu ofal seibiant, oeddech yn cael gofal gan weithiwr proffesiynol yn ystod y cyfnod hwn?

Na

Oeddwn

61 A fu unrhyw adegau eraill nad ydych wedi darparu gofal i'r person a enwir ar dudalen 6 y ffurflen hon am 35 awr yr wythnos ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau a'r 26 wythnos cyn y dyddiad hwn?

Mae hyn yn cynnwys gwyliau.

Na **Ewch i 'Addsyg'**

Oedd

Dywedwch wrthym am hyn . Os nad ydych wedi rhoi gofal am fwy na 3 chyfnod, dywedwch wrthym **'Mwy o wybodaeth' ar gwestiwn 122.**

Cyfnod 1

62 Pryd na wnaethoch ddarparu gofal am 35 awr yr wythnos?

O ba amser? am/pm

O ba ddyddiad?

I ba amser? am/pm

I ba ddyddiad?

63 Ble oedd y person rydych yn darparu gofal ar ei gyfer?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

64 A oeddech?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

Cyfnod 2

65 Pryd na wnaethoch ddarparu gofal am 35 awr yr wythnos?

O ba amser? am/pm

O ba ddyddiad?

I ba amser? am/pm

I ba ddyddiad?

66 Ble oedd y person rydych yn darparu gofal ar ei gyfer?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

67 A oeddech?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

Cyfnod 3

68 Pryd na wnaethoch ddarparu gofal am 35 awr yr wythnos?

O ba amser? am/pm

O ba ddyddiad?

DD/MM/BBBB

I ba amser? am/pm

I ba ddyddiad?

DD/MM/BBBB

69 Ble oedd y person rydych yn darparu gofal ar ei gyfer?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

70 A oeddech?

Ar wyliau

Adref

Rhywle arall

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy o seibiannau mewn gofalu, defnyddiwch y gofod yn **‘Mwy o wybodaeth’ yng nghwestiwn 122.**

Addsyg

71 Ydych chi wedi bod ar gwrs addysg ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Os ydych ar wyliau fel gwyliau haf neu gaeaf neu absenoldeb dros dro o'ch cwrs ticiwch Do.

Na Ewch i 'Cyflog ac incwm'

Do

72 Ydych chi ar gynllun hyfforddi?

Na

Ydw, Byddwn yn cysylltu â chi am hwn.

73 Beth yw teitl eich cwrs?

74 Pa fath o gwrs ydyw?

Er enghraifft TGAU, Safon Uwch, NVQ, hyfforddeiaeth neu radd.

75 Beth yw enw'r ysgol, coleg neu brifysgol?

76 Beth yw cyfeiriad eich ysgol, coleg neu brifysgol?

Cod post

77 Beth yw enw'r brif athro/athrawes neu diwtor?

78 Rhif ffôn y gallwn gysylltu â nhw

79 Pryd wnaethoch ddechrau eich cwrs?

80 Ydych chi'n astudio'n llawn amser ar gwrs brifysgol?

Os ydych ar wyliau neu absenoldeb dros dro o'ch cwrs tiwiwch Ydw.

Na Ewch i 'Cyflog ac incwm'

Ydw

Ydych chi wedi cael eithriadau wedi'u caniatáu i chi am unrhyw ran o'r cwrs?

Na

Ydw

81 Pryd ydych chi'n disgwyl i'r cwrs ddod i ben?

82 Os nad ydych bellach ar y cwrs, pryd gwnaethoch orffen?

Cyflog ac incwm

Mae incwm yn golygu:

- gwaith llawn amser neu ran amser
- gwaith dros dro neu achlysurol
- prentisiaethau
- gwaith ar gontract oriau sero
- rhannu swydd

- cael eich cynnwys ar ffurflen dreth fel gweithiwr
- bod yn gyfarwyddwr gwmni
- bod yn y Lluoedd Wrth Gefn neu luoedd arfog cynorthwyol arall, neu
- bod ar seibiant gyrfa neu'n cymryd gwyliau â thâl neu heb dâl.

83 Ydych chi'n gyfarwyddwr gwmni?

Na

Ydw, Byddwn yn cysylltu â chi am hwn.

84 Ydych chi wedi bod yn gyflogedig ar unrhyw adeg yn y cyfnod 6 mis cyn y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Ticiwch Ydw os ydych i ffwrdd o'r gwaith oherwydd eich bod yn sâl, neu'n cymryd wyliau â thâl neu heb dâl.

Na **Ewch i 'Hunangyflogaeth'**

Ydw

Dywedwch wrthym eich prif swydd gan dechrau ar gwestiwn 91. Os ydych wedi cael mwy nag un swydd ar unrhyw adeg yn y 6 mis cyn y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau, dywedwch wrthym am hyn yn **'Mwy o Wybodaeth' gwestiwn 122.**

Anfonwch atom:

- y slip cyflog olaf a gawsoch cyn y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau, ac
- unrhyw slipiau cyflog rydych wedi eu cael ers hynny.

Byddwn yn cysylltu â chi am hwn.

85 Enw'r cyflogwr

86 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

87 Rhif ffôn y gallwn gysylltu â nhw

88 Pryd gwnaethoch ddechrau'r swydd hon?

89 Ydy'r swydd wedi gorffen?

Na **Ewch i gwestiwn 90**

Ydy

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio olaf?

Beth yw'r dyddiad gadael ar eich P45, os oes gennych un?

Oes ar y cyflogwr unrhyw arian i chi?
Gall hyn fod yn dâl gwyliau, tâl dileu swydd neu dâl yn lle rhybudd (PILON)?

Na

Oes

90 Pa mor aml oeddech yn cael eich talu neu rydych yn cael eich talu?

Yn wythnosol

Bob pythefnos

Bob 4 wythnos

Misol

Arall

Dywedwch wrthym pa mor aml.

91 Pryd ydych neu pryd roeddech yn cael eich talu?

Er enghraifft, bob dydd Gwener, diwrnod olaf pob mis, bob pedwerydd dydd Gwener, pymthegfed o bob mis.

92 Ydych chi neu a wnaethoch chi cael eich talu'r un swm bob tro?

Na

Do

93 Pryd gwnaethoch eich talu diwethaf?

94 Faint oedd eich taliad diwethaf?

Dywedwch wrthym y swm gros.
Dyma'r swm cyn i unrhyw dreth neu ddiidyniadau gael eu cymryd.

£

95 O ba ddyddiad roedd y cyfnod hwn yn cwmpasu?

O

I

96 Beth oedd wedi'u cynnwys yn y tâl hwn?

Dylech gynnwys pethau fel tâl gwyliau, tâl dileu swydd neu dâl yn lle rhybudd (PILON), SSP a SMP. Rhowch fanylion o bopeth a delir i chi ac am ba gyfnod roedd pob taliad.

97 Ydych chi neu oeddech chi'n talu i mewn i gynllun pensiwn?

Gall hyn fod yn bensiwn galwedigaethol (pensiwn gwaith), pensiwn preifat, pensiwn rhanddeiliad neu gynllun blwydd-dal ymddeoliad.

Na **Ewch i gwestiwn 98**

Ydw

Dywedwch wrthym y math o bensiwn, faint a dalwyd gennych a pha mor aml.

Math o bensiwn

Swm a delir

£

Pa mor aml y gwnaethpwyd y taliadau

98 Ydych chi wedi cael unrhyw Dâl Salwch Statudol, Tâl Mamolaeth Statudol, Tâl Tadolaeth Statudol neu Dâl Mabwysiadu Statudol ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Na **Ewch i gwestiwn 99**

Do

Dywedwch wrthym pa daliad a gawsoch.

Swm a delir

£

Pa mor aml y gwnaethpwyd y taliadau

Enw'r cyflogwr

Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

99 Ydych chi neu oeddech chi'n talu am unrhyw beth sy'n hanfodol i'ch swydd?

Er enghraifft, offer neu ddillad amddiffynnol. Mae'r rhain yn bethau y mae'n rhaid i chi dalu amdanoch chi'ch hun, nid pethau y mae'r cyflogwr yn talu amdano.

Na **Ewch i gwestiwn 100**

Ydw

Dywedwch wrthym am unrhyw beth sy'n rhaid i chi dalu amdano sy'n hanfodol i'ch swydd. Dywedwch wrthym beth ydyw, pam ei fod angen arnoch, y pris a pha mor aml sy'n rhaid i chi dalu amdano.

100 Ydych chi neu oeddech chi'n talu am ofal plant neu i rywun gofalu am y person rydych yn darparu gofal ar ei gyfer, tra rydych yn y gwaith?

Na **Go to question 101**

Ydw

Pwy ydych chi'n talu?

Os ydynt yn aelod o'ch teulu, beth yw eu perthynas â chi?

Swm a delir

£

Pa mor aml y talwyd?

Ar gyfer pwy ydych chi'n talu?

101 A yw eich costau gofal plant yn cael eu talu o dan Gynllun Gofal Plant Di-dreth CThEF?

Na **Ewch i 'Hunangyflogaeth'**

Ydw

Faint ydych chi'n ei gael?

£

Pa mor aml ydych chi'n ei gael?

Hunangyflogaeth

Mae hunangyflogaeth yn golygu:

- gweithio i chi'ch hun
- bod yn bartner neu'n bartner segur mewn busnes
- cael incwm o eiddo neu dir rydych yn berchen arno, neu
- rhentu allan unrhyw ran o'r cartref ble rydych yn byw - er enghraifft, i letywr.

Os ydych yn gyfarwyddwr cwmni, dylech lenwi'r adran '**Cyflog ac Incwm**' ar dudalen 12.

102 Ydych chi wedi bod yn hunangyflogedig ar unrhyw adeg ers yr wythnos cyn rydych am i'ch cais ddechrau?

Na **Ewch i 'Arian arall'**

Ydw

103 Ydych chi'n hunangyflogedig nawr?

Na Dywedwch wrthym am eich gwaith hunangyflogedig mwyaf diweddar.

Ydw Dywedwch wrthym am y gwaith hunangyflogedig a wnewch nawr.

104 Pryd gwnaethoch ddechrau'r gwaith hwn?

105 Os ydych wedi gorffen y gwaith hwn, pryd gwnaethoch ei orffen?

106 Ydych chi wedi rhoi'r gorau i fasnachu?

Na

Ydw Os gwnaethoch roi'r gorau i fasnachu fwy nag wythnos cyn y dyddiad yr ydych am gael Lwfans Gofalwr ohono, **ewch i 'Arian arall'**

107 Pa fath o waith neu fusnes ydyw?

108 Beth yw'ch blwyddyn dechrau masnachu?

Dyddiad dechrau

Dyddiad gorffen

Anfonwch eich cyfrifon terfynol mwyaf diweddar sydd gennych am eich busnes atom ni. Ni allwn dderbyn ffurflenni treth.

109 Ydych chi'n anfon eich cyfrifon terfynol mwyaf diweddar atom ni?

Os na allwch anfon eich cyfrifon terfynol mwyaf diweddar atom, byddwn yn ysgrifennu atoch am fwy o wybodaeth.

Na **Ewch i gwestiwn 113**

Ydw

110 Ydy'r incwm, treuliau ac elw yn y cyfrifon hyn yn debyg i'ch lefel masnachu presennol?

Na

Dywedwch wrthym yn fyr sut mae'n wahanol a phryd y newidiodd.
Byddwn yn cysylltu â chi am hwn.

Ydynt

111 Yn ystod cyfnod y cyfrifon rydych yn eu hanfon i ni, a wnaethoch dalu i mewn i gynllun pensiwn?

Gallai hyn fod yn bensiwn galwedigaethol (pensiwn gwaith), pensiwn preifat, pensiwn rhanddeiliad neu gynllun blwydd-dal ymddeoliad.

Na **Ewch i gwestiwn 112**

Do

Dywedwch wrthym y math o bensiwn

Swm a delir

£

Pa mor aml y talwyd y pensiwn?

112 Tra rydych yn y gwaith, yn ystod cyfnod y cyfrifon rydych yn eu hanfon i ni, a wnaethoch dalu am ofal plant neu am rywun i ofalu am y person rydych yn darparu gofal iddynt?

Na **Ewch i gwestiwn 113**

Do

Pwy ydych chi'n talu?

Os ydynt yn aelod o'r teulu, beth yw eu perthynas â chi?

Swm a delir

£

Pa mor aml y talwyd?

Am bwy ydych chi'n talu?

113 Ydych chi'n cael costau gofal plant o dan Gynllun Gofal Plant Di-dreth CThEM?

Na **Ewch i gwestiwn 114**

Ydw

Faint?

£

Pa mor aml?

114 Ydych chi neu'ch partner yn cael Lwfans Priodasol?

Na **Ewch i 'Arian arall'**

Ydw

Beth yw cod treth y person sy'n cael y Lwfans Priodasol?

Arian arall

115 Ydych chi wedi cael unrhyw daliadau ar gyfer y person rydych yn darparu gofal ar ei gyfer neu am unrhyw un arall ers y dyddiad rydych am i'ch cais ddechrau?

Er enghraifft, taliadau maethu, lleoliadau i oedolion, taliadau uniongyrchol neu unrhyw daliadau gan eich cyngor lleol.

Na **Ewch i gwestiwn 116**

Do

Beth yw enw'r taliad hwn?

Pwy sy'n talu chi?

Swm a delir

£

Pa mor aml?

116 Sut hoffech gael eich talu?

Ticiwch un blwch.

Bob wythnos

Bob 4 wythnos

Sut rydym yn eich talu

Rydym yn talu Lwfans Gofalwr i mewn i gyfrif banc.

Os nad ydych yn rhoi manylion cyfrif banc y gallwch ei ddefnyddio, ni allwn dalu Lwfans Gofalwr i chi hyd yn oed os ydych yn gymwys iddo.

Darganfod faint rydym wedi talu i'r cyfrif

Gallwch wirio eich taliadau ar gyfriflenni'r cyfrif. Efallai bydd y cyfriflenni yn dangos eich rhif Yswiriant Gwladol wrth ymyl unrhyw daliadau a wnaed gennym. Os ydych yn meddwl bod taliad yn anghywir, cysylltwch â ni ar unwaith.

Os byddwn yn talu gormod o arian i chi

Mae gennym yr hawl i gymryd unrhyw arian yn ôl rydym wedi talu ond nad oes gennych hawl iddo. Gall hyn fod oherwydd y ffordd y mae'r system yn gweithio ar gyfer taliadau i mewn i gyfrif.

Er enghraifft, efallai y byddwch yn rhoi gwybodaeth i ni sy'n golygu bod gennych hawl i lai o arian. Weithiau na allwn newid y swm rydym eisoes wedi ei dalu i chi. Mae hyn yn golygu ein bod wedi talu arian i chi nad oes gennych hawl iddo. **Byddwn yn cysylltu â chi cyn i ni gymryd unrhyw arian yn ôl.**

Ynglŷn â'ch talu

Dywedwch wrthym fanylion eich cyfrif.

Mae'n bwysig iawn eich bod yn llenwi'r blychau yn gywir, gan gynnwys y gofrestr cymdeithas adeiladu neu rif cyfeirnod, os oes gennych un. Os na fyddwch yn rhoi eich manylion cyfrif i ni neu os byddwch yn rhoi'r manylion anghywir i ni, efallai y bydd eich taliad yn cael ei oedi neu efallai y byddwch yn colli arian.

- Gallwch ddod o hyd i fanylion y cyfrif ar eich cerdyn banc neu gyfriflenni Os nad ydych yn gwybod manylion y cyfrif, gofynnwch i'r banc neu gymdeithas adeiladu.
- Os ydych yn mynd i agor cyfrif, llenwch y ffurflen hon a'i dychwelyd ar unwaith a rhoi gwybod i ni am fanylion eich cyfrif cyn gynted ag y gallwch.
- Gallwch ddefnyddio cyfrif yn eich enw neu gyfrif ar y cyd.

- Os ydych yn benodai neu'n gynrychiolydd cyfreithiol sy'n gweithredu ar ran yr hawliwr, dylai'r cyfrif fod yn eich enw chi yn unig.
- Gallwch ddefnyddio cyfrif rhywun arall os:
 - Mae telerau ac amodau eu cyfrif yn caniatáu hyn
 - Maent yn cytuno i adael i chi ddefnyddio eu cyfrif, a
 - Rydych chi'n siŵr y byddan nhw'n defnyddio'ch arian yn y ffordd rydych chi'n dweud wrthyn nhw.

Dywedwch wrthym am y cyfrif rydych am ei ddefnyddio.

Drwy roi manylion eich cyfrif i ni, rydych yn:

- cytuno y byddwn yn eich talu i mewn i gyfrif a
- deall yr hyn yr ydym wedi'i ddweud wrthych yn yr adran "Os ydym yn talu gormod o arian i chi"
- Os nad oes gennych gyfrif, cysylltwch â ni a byddwn yn rhoi mwy o wybodaeth i chi.

117 Enw ar y cyfrif

Dylai hyn fod yn union fel a ddangosir ar y llyfr siec neu gyfriflen.

118 Enw llawn y banc neu'r gymdeithas adeiladu

119 Cod didoli

Dywedwch wrthym y 6 rhif i gyd, er enghraifft 12-34-56.

— —

120 Rhif y cyfrif

Mae'r mwyafrif o gyfrifon yn 8 nod o hyd, gall rhai cael hyd at 10 nod.

121 Rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu

Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu, efallai bydd yn rhaid i chi ddweud wrthym y rhif rôl neu gyfeirnod. Gall hyn gynnwys llythrennau a rifau a bod hyd at 18 nod o hyd. Gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu os nad ydych yn siŵr a oes gan y cyfrif rhif rôl neu gyfeirnod.

Mwy o wybodaeth

122 Defnyddiwch y gofod hwn i ddweud wrthym am unrhyw beth arall y credwch fod angen i ni ei wybod.

Os oes angen mwy o le arnoch, gallwch ddefnyddio darn arall o bapur. Ar bob darn:

- ysgrifennu eich enw llawn, cyfeiriad a'ch rhif Yswiriant Gwladol arni
- ei llofnodi a'i dyddio.

Datganiad

Trwy gyflwyno'r cais hwn rydych yn cytuno bod y wybodaeth rydych wedi'i rhoi yn gyflawn ac yn gywir.

Tra'ch bod yn cael Lwfans Gofalwr, byddwch yn rhoi gwybod am newidiadau i'ch amgylchiadau ar unwaith trwy ffonio **0800 731 0297**, neu gallwch roi gwybod am newidiadau i'ch amgylchiadau trwy fynd ar **www.gov.uk/lwfans-gofalwr-hysbysu-newidiadau**

Os ydych yn rhoi gwybodaeth anghywir neu anghyflawn, neu os nad ydych yn rhoi gwybod am newidiadau ar unwaith, gallech:

- cael eich erlyn
- angen talu cosb ariannol
- cael eich Lwfans Gofalwr wedi'i leihau neu ei stopio
- cael gormod o Lwfans Gofalwr a gorfod talu'r arian yn ôl.

Os ydym yn talu llai i chi nag y dylem, efallai y byddwn yn talu'r arian sy'n ddyledus gennym i chi.

Eich llofnod

Dyddiad y llofnod

Beth i'w wneud nawr

- Gwiriwch eich bod wedi ateb yr holl gwestiynau.
- Gwiriwch eich bod yn anfon yr holl dogfennau a gofynnwyd amdanynt. Defnyddiwch y rhestr wirio ar dudalen 21.
- Cysylltwch â ni os na allwch lenwi'r ffurflen na anfon y dogfennau sydd eu hangen arnom.
- Gall eich Lwfans Gofalwr gael ei oedi. Gallwch ein ffonio ar **0800 731 0297**.
- Gwiriwch eich bod wedi rhoi eich manylion cyfrif banc i ni.

Cofiwch – ni allwn dalu unrhyw Lwfans Gofalwr efallai sydd gennych hawl iddo oni bai eich bod yn rhoi y manylion canlynol:

- gwiriwch eich bod wedi llofnodi'r ffurflen
- anfonwch bopeth atom i ni yn yr amlen a ddaeth gyda'r pecyn cais hwn. Nid oes angen stamp ar yr amlen.

Ein cyfeiriad yw:

Carer's Allowance Unit
Mail Handling Site A
Wolverhampton
WV98 2AB

Rhestr wirio

Defnyddiwch y rhestr wirio ar y dudalen hon i sicrhau eich bod yn anfon yr holl ddogfennau sydd eu hangen arnom. Anfonwch ddogfennau gwreiddiol atom os gallwch, ond gallwn dderbyn llungopiau. Bydd y dogfennau gwreiddiol yn cael eu dychwelyd atoch. Os na fyddwch yn anfon y dogfennau sydd eu hangen arnom, bydd eich cais yn cymryd mwy o amser.

Os ydych yn gyflogedig nawr, neu wedi bod yn gyflogedig ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod 6 mis cyn y dyddiad rydych am wneud cais.

Anfonwch atom:

Y slip cyflog diwethaf a gawsoch cyn y dyddiad rydych am wneud cais.

Unrhyw slipiau cyflog rydych wedi cael ers y dyddiad rydych am wneud cais.

Manylion o unrhyw daliadau pensiwn rydych yn eu gwneud.

Eich P45.

Os ydych yn hunangyflogedig nawr, neu wedi bod yn hunangyflogedig ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod 6 mis cyn y dyddiad rydych am wneud cais.

Anfonwch atom:

Eich cyfrifon terfynol mwyaf diweddar sydd gennych am eich busnes.

Manylion o unrhyw daliadau pensiwn rydych yn eu gwneud.

Rhagor o wybodaeth

Trin pobl yn deg

Rydym wedi ymrwymo i Ddeddf Cydraddoldeb 2010 ac i drin pobl yn deg. I ddarganfod mwy am y gyfraith hon, chwiliwch am 'Deddf Cydraddoldeb' ar www.gov.uk

Costau galwadau

Mae galwadau i rifau 0800 am ddim o ffonau symudol personol a llinellau daear.

Sut mae Adran Gwaith a Phensiynau yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Pan fyddwn yn casglu gwybodaeth amdanoch efallai y byddwn yn ei defnyddio at unrhyw un o'n dibenion. Mae'r rhain yn cynnwys:

- budd-daliadau a lwfansau nawdd cymdeithasol
- cynhaliaeth plant
- cyflogaeth a hyfforddiant
- ymchwilio ac erlyn troseddau credydau treth
- polisi pensiynau preifat a
- cynllunio ar gyfer ymddeoliad.

Efallai byddwn yn cael gwybodaeth amdanoch gan bartion eraill at unrhyw un o'n dibenion fel y mae'r gyfraith yn caniatáu i wirio'r wybodaeth byddwch yn ei darparu a gwella ein gwasanaethau. Efallai byddwn yn rhoi gwybodaeth amdanoch i sefydliadau eraill fel y mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft i amddiffyn rhag trosedd.

I gael gwybod mwy am ein dibenion, sut rydym yn defnyddio gwybodaeth bersonol at y dibenion hynny, a'ch hawliau gwybodaeth, gan gynnwys sut i ofyn am gopi o'ch gwybodaeth, ewch i

www.gov.uk/dwp/siarter-gwybodaeth-bersonol

Sianeli cyfryngau cymdeithasol swyddogol DWP

www.youtube.com/dwp

www.facebook.com/dwpyngymraeg

www.x.com/dwpyngymraeg

www.instagram.com/dwpgovuk

www.linkedin.com/company/dwp

Fideos Iaith Arwyddion Prydain (BSL) DWP

www.youtube.com/dwpsign

